

21/07/2023

Ανοίγουν τα υπερώα της Του Θεού Σοφίας στη Θεσσαλονίκη - Ξενάγηση στους ανεκτίμητους θησαυρούς της βασιλικής

[Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Θεσσαλονίκης](#)

Μια μοναδική περιήγηση στο [Ναό της Του Θεού Σοφίας](#), θα έχουν τη δυνατότητα να κάνουν οι επισκέπτες για να θαυμάσουν από ψηλά το εσωτερικό της εντυπωσιακής πεντάκλιτης βασιλικής στη Θεσσαλονίκη.

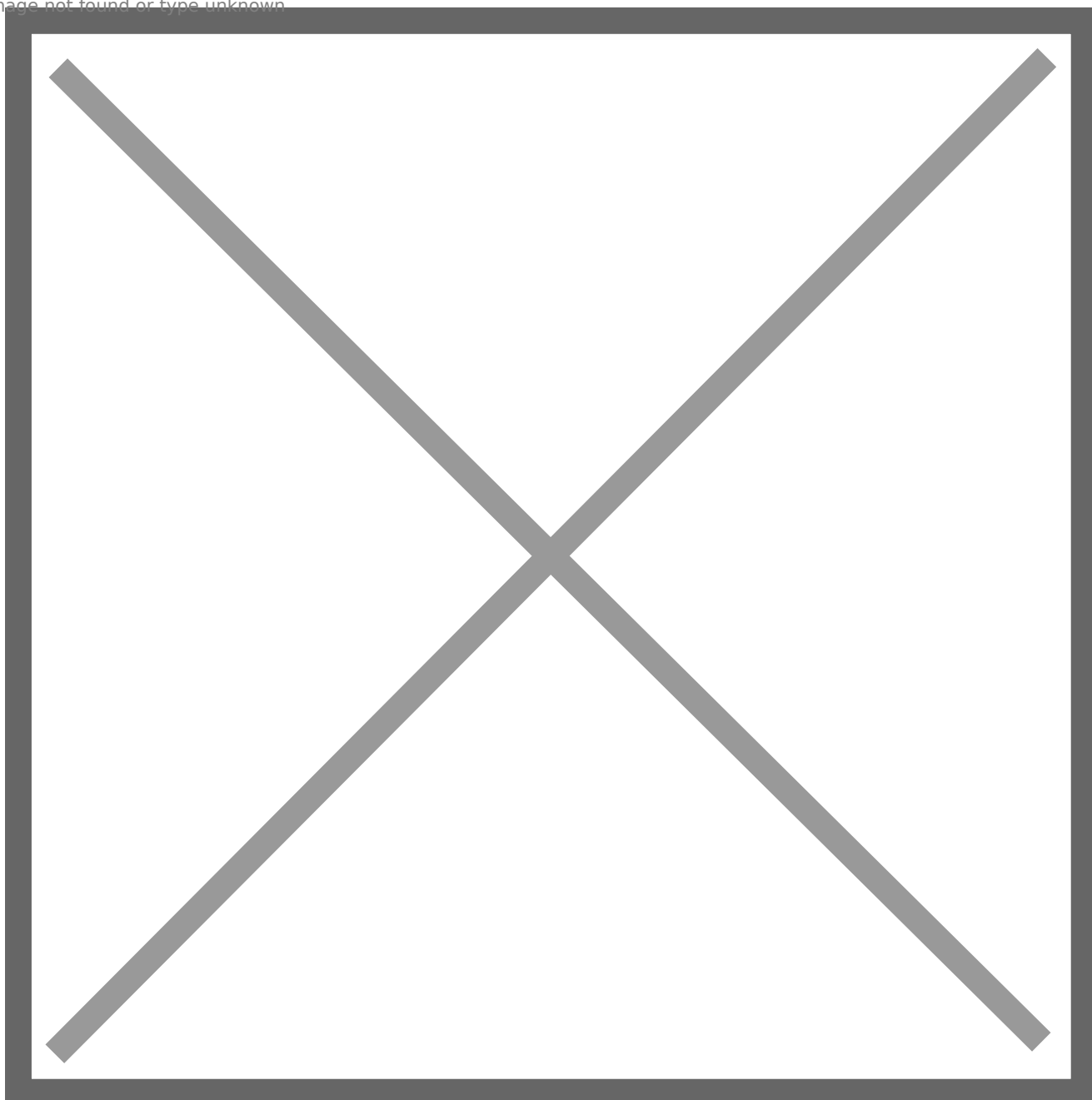
Τα υπερώα-εξώστες της **Αγίας Σοφίας** θα γίνουν προσβάσιμα και επισκέψιμα για να προσφέρουν αφενός υπέροχη θέα στο εσωτερικό ενός από τους παλαιότερους και σπουδαιότερους χριστιανικούς ναούς της Θεσσαλονίκης και αφετέρου να εμπλουτίσουν τη γνώση για σημαντικές πτυχές του βυζαντινού παρελθόντος της πόλης, καθώς εκεί βρέθηκαν στη διάρκεια ανασκαφών και ερευνών σημαντικά σπαράγματα της ιστορίας, άγνωστα μέχρι τότε ακόμη και στους ειδικούς.

Το **Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο** συζήτησε την αρχιτεκτονική μελέτη για την προσβασιμότητα και την επανάχρηση των υπερώων του **Ναού της Αγίας Σοφίας** και, όπως έγινε γνωστό, η πρόσβαση σε αυτά δεν θα γίνεται από τον πεζόδρομο της **Κεραμοπούλου**, με τη χρήση μεταλλικής πεζογέφυρας, όπως είχε αρχικά προταθεί.

Στους εξώστες του Ναού η διοίκηση της μητρόπολης

Η αρχαιολογική έρευνα των τελευταίων χρόνων έδειξε πως στα υπερώα-εξώστες του **Ναού** λειτουργούσαν κατά τους βυζαντινούς χρόνους η διοίκηση και η γραμματεία της μητρόπολης της συμβασιλεύουσας-**Θεσσαλονίκης**. Μέχρι σήμερα είναι άγνωστα και απροσπέλαστα από το ευρύ κοινό, ενώ με την επιστασία της **Εφορείας Πόλης Αρχαιοτήτων Θεσσαλονίκης** κι αφού ολοκληρωθούν οι εργασίες που απαιτούνται θα ανοίξουν για μικρές ομάδες ατόμων -μέχρι 10 τη φορά- και θα προσφέρουν μια ενδιαφέρουσα επίσκεψη στην ιστορία της εκκλησίας, που έχει χαρακτηριστεί ως **Μνημείο Παγκόσμιας Κληρονομιάς** από την **UNESCO**, αλλά και της πόλης.

Image not found or type unknown

Τα υπερώα της **Αγίας Σοφίας** αποκαλύφθηκαν στη διάρκεια εργασιών στερέωσης του μνημείου μετά τον σεισμό του 1978. Συγκεκριμένα ήρθαν στο φως αυτά τα σπουδαία τμήματα του ναού όταν απομακρύνθηκαν τα δάπεδα που κάλυπταν τους θόλους και τις καμάρες. Όταν άνοιξαν οι πλάκες, πλήθος αγγείων της **μεσοβυζαντινής εποχής** βρέθηκαν στοιβαγμένα στους πλευρικούς τοίχους των υπερώων κι επίσης οι αρχαιολόγοι βρέθηκαν μπροστά σε μεγάλο αριθμό νομισμάτων και σε 17 σπάνια μολυβδόβουλα.

Τα **μολυβδόβουλα -σφραγίδες** από μόλυβδο- κοσμικών αξιωματούχων και ιερωμένων χρονολογούνται στον 10ο-11ο αιώνα και βρέθηκαν στο δυτικό και νότιο υπερώο του Ναού. Προσφέρουν πολύτιμες πληροφορίες για μητροπολίτες,

στρατηγούς, έπαρχους και άλλα σημαίνοντα πρόσωπα της πόλης, κάποια από τα οποία μάλιστα αναφέρονται σε αυτά για πρώτη φορά.

Το βυζαντινό κράτος ήταν κατεξοχήν γραφειοκρατικό και τα μολυβδόβουλα δίνουν πληροφορίες για τη διοίκηση της αχανούς αυτοκρατορίας, ενώ ειδικά αυτά που αποκαλύφθηκαν στην Αγία Σοφία δείχνουν πως ο Ναός, πέρα από τον αμιγώς λατρευτικό του ρόλο, αποτελούσε και τον χώρο στέγασης της διοίκησης και της γραμματείας της μητρόπολης **Θεσσαλονίκης**.

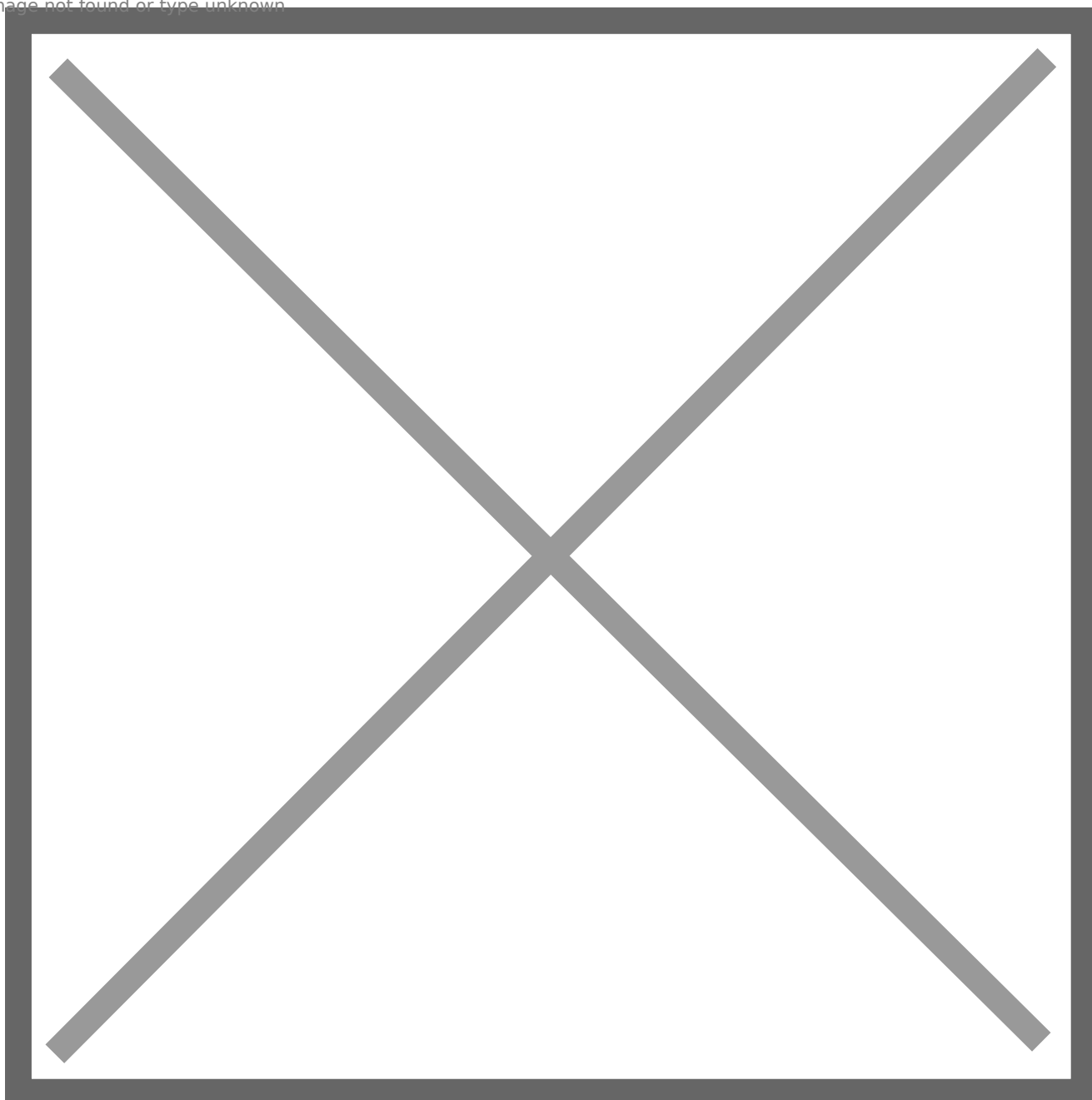
Οι **μολύβδινες σφραγίδες** εξασφάλιζαν το απόρρητο των εγγράφων -κυρίως κρατικών- και πιστοποιούσαν την αυθεντικότητά τους, γι' αυτό και αποτελούν ένα ιδιαίτερα σημαντικό εύρημα, καθώς είναι πολύτιμη πηγή πληροφοριών για τον βίο και τον πολιτισμό των **Βυζαντινών**.

Επιπλέον, με τις θρησκευτικές παραστάσεις που φέρουν πολλά από τα μολυβδόβουλα ή τις σχετικές επιγραφές, αποκαλύπτουν τη βαθιά θρησκευτική πίστη των **Βυζαντινών** και τις θεοκρατικές αντιλήψεις της **Αυτοκρατορίας**.

Η ανάδειξη ενός σπουδαίου μνημείου

Ο Ναός της Του Θεού Σοφίας αποτελεί έναν από τους παλαιότερους και σπουδαιότερους **χριστιανικούς Ναούς της πόλης**. Χτίστηκε τον 7ο αιώνα πάνω στα ερείπια μιας μεγαλύτερης πεντάκλιτης βασιλικής -μέρος των ερειπίων βρίσκεται κάτω από το προαύλιο, αλλά και τη γύρω περιοχή-, η οποία ισοπεδώθηκε από τον σεισμό του 620, που επίσης κατέστρεψε τον Ναό του Αγίου Δημητρίου και τμήμα των τειχών της πόλης.

Image not found or type unknown

Είναι ιστορικό διατηρητέο μνημείο και **Μνημείο Παγκόσμιας Κληρονομιάς** της UNESCO, ενώ ο αύλειος χώρος μαζί με το λεγόμενο αγίασμα του **Αγίου Ιωάννη Προδρόμου** συνιστούν ενιαίο αρχαιολογικό χώρο.

Ο ναός βρίσκεται βυθισμένος σε σχέση με τη σημερινή στάθμη των γύρω δρόμων (2,50μ. δυτικά έως 4,60μ. ανατολικά). Στον χώρο υφίστανται ερείπια των προγενέστερων βασιλικών καθώς και κτισμάτων από την οθωμανική περίοδο, αρχιτεκτονικά μέλη από τον **βυζαντινό** και οθωμανικό διάκοσμο, μαρμάρινη εξέδρα με γλυπτό διάκοσμο και αναβρυτήριο του 19ου αιώνα, πιθανώς στη θέση της φιάλης των δύο προγενέστερων βασιλικών.

Η **αρχιτεκτονική μελέτη** σχεδιασμού επανάχρησης των υπερών και η τροποποίησή της, που συζητήθηκε στη χθεσινή συνεδρίαση του **ΚΑΣ**, έχει ως στόχο να καταστήσει τα υπερώα επισκέψιμα, προσφέροντας τη δυνατότητα γνωριμίας όσων βρεθούν εκεί με τη βυζαντινή αρχιτεκτονική και τη **βυζαντινή οικοδομική**.

Η αρχική ιδέα ήταν να κατασκευαστεί μεταλλική πεζογέφυρα από το πεζοδρόμιο της **οδού Κεραμοπούλου**, εγκαταλείφθηκε ωστόσο, καθώς προέκυψε σειρά δυσκολιών και ζητημάτων και πλέον η πρόσβαση θα γίνεται μέσω του κλιμακοστάσιου του **ΒΔ πύργου**.

Σημειώνεται ότι στους χώρους των υπερών θα γίνονται μόνο επισκέψεις και όχι εκδηλώσεις, εκθέσεις, λατρευτικές ή θρησκευτικές συγκεντρώσεις.

Πηγή: voria.gr